

[Aksel Larsen.]

retten — og jeg forstår, at i hvert fald det ærede medlem hr. Steen endda er meget begejstret for 21 års valgretten —, så vil det radikale venstre ikke være med i denne omgang, men regner med, at kommer tid, kommer råd. Jeg synes erfaringerne taler for, at man ikke skal udsætte det gode, man vil gøre, til en anden dag, for så kan det være, at tidspunktet er forpasset. Men vi må jo regne med den erklæring, det ærede medlem hr. Steen har afgivet. Deraf ved vi, at det radikale venstre ikke er altfor begejstret for at gennemføre 21 års valgretten til de kommunale råd og menighedsrådene. Derimod må man gå ud fra, at socialdemokraterne vil, de er jo forslagsstillere, og nu har vi hørt, at retsforbundet vil, aldeles og ubetinget. Socialdemokratiet, retsforbundet og kommunisterne er flertal i denne sal. Jeg opfordrer socialdemokratiet i almindelighed og det kommende udvalgs formentlig designerede ordfører, det ærede medlem hr. Holger Eriksen, i særdeleshed til at mærke sig dette. Bliver 21 års valgretten til de kommunale råd og menighedsrådene vedtaget, vil jeg gerne se, om landstinget ved hjælp af det radikale venstre vil vedblive at modsætte sig det.

Jeg forstår, at der skal nedsættes et udvalg. Det er jeg ikke altfor begejstret for, jeg synes egentlig ikke, det er nødvendigt. Men bliver der nedsat et udvalg, og bliver det ærede medlem hr. Holger Eriksen formand for dette udvalg, vil jeg indtrængende henstille til ham at optræde lige så resolut som udvalgsformand i et sådant udvalg, som han i visse andre udvalg har kunnet optræde. Så kan vi i løbet af 8—14 dage have sagen til anden og tredje behandling her i tinget og dermed få den afgjort i positiv retning.

Holger Eriksen: Jeg vil gerne gøre det ærede medlem hr. Aksel Larsen opmærksom på, at jeg er i stand til at konstatere, hvor mange der har givet tilslutning til vort lovforslag, og at denne tilslutning, hvis den fastholdes, naturligvis får den konsekvens, at forslaget gennemføres, hvilket jeg håber.

Iøvrigt opfatter jeg det således, at der er givet tilslutning ikke blot til den del af forslaget, der omfatter valgretsalderen, men også til den del, der omfatter skattebestemmelsen.

Så har jeg kun nogle få bemærkninger at gøre til nogle af de udtalelser, der er

fremSAT. Jeg har konstateret, at både den konservative ordfører, ordføreren for venstre og ordføreren for det kommunistiske parti har moret sig med at konstruere et modsætningsforhold mellem socialdemokratiets indstilling nu og tidligere. Men det er jo en konstruktion og ikke noget som helst andet. Det, som er sagt den ene gang efter den anden, er, at vi i 1949 foretrak at nøjes med de 23 år under forudsætning af, at man hurtigt kunne opnå den forfatningsændring, vi ønskede. Nu er vi blevet trætte af de fagre ord, nu forlanger vi handling. Det er der ikke noget som helst modsætningsforhold i.

Den ærede ordfører for venstre, det ærede medlem hr. Harald Nielsen, spurgte, om man ikke kunne træffe afgørelsen ved en folkeafstemning, og jeg forstår godt, at noget sådant kan fremføres. Når et parti føler sig ubehagelig til mode ved det standpunkt, det har, er det altid lettest at søge at frigøre sig for ansvaret ved at råbe på folkeafstemning. Men jeg vil gerne rejse det spørgsmål, om selve denne valgretsalder har en sådan karakter, at man kan rive den ud af sin sammenhæng og lave en speciel folkeafstemning derom? Kunne man ikke lige så godt og med lige så stor ret sende spørgsmålet om et- eller to-kammersystem, eller om arbejdsdeling eller ikke-arbejdsdeling under et etkammersystem, eller om, hvorvidt alle medlemmer af rigsdagen skal vælges på samme måde, ud til folkeafstemning? (*Harald Nielsen:* Det skal de jo!). Nej, det skal de ikke. Der skal være samlet afstemning om den forfatning, man i forvejen bliver enig om, men det, som den ærede ordfører for venstre gør sig til talsmand for, er at rive valgretsalderen ud og lade den underkaste en speciel folkeafstemning, og det er noget helt andet.

Jeg ved ikke, hvorledes man vil begrunde, at man tager dette spørgsmål for sig. Jeg ser ganske vist, at man i pressen f. eks. anfører, at der er et flertal i befolkningen mod 21 års valgretsalderen, men hvor ved man det fra? Der har ganske vist været et par gallupundersøgelser, men jeg advarer alvorligt imod at indføre gallupundersøgelser som led i vort lovgivningsarbejde eller som bestemmende for, hvad der skal gøres i denne og hin sag. Jeg gør forresten i denne forbindelse opmærksom på, at der også har været en gallupundersøgelse, som viser, at der er flertal for, at vi slet ingen forfatningsændring skal have. Hvis vi uden videre skulle opfatte en sådan